

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Jihomoravský inspektorát - oblastní pracoviště Brno

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

**OA F. D. Roosevelta, OŠ, SOU, OU, Praktická škola a RŠ pro
tělesně postiženou mládež, Brno, Kociánka 2**

Kociánka 2, 612 47 Brno

Identifikátor školy: 600 171 531

Termín konání komplexní inspekce: 11. - 14. února 2002

Čj.	127 62/2002-05011
Signatura	kl2zv503

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Obchodní akademie F. D. Roosevelta, Obchodní škola, Střední odborné učiliště, Odborné učiliště, Praktická škola a Rodinná škola pro tělesně postiženou mládež, Brno, Kociánka 2, jsou zřízeny Radou Jihomoravského kraje jako příspěvkové organizace Jihomoravského kraje. Zřizovatel nepovoluje organizaci doplňkovou činnost.

Přehled vyučovaných oborů

Kód oboru	Název	Délka studia	Způsob ukončení
23-51-E/004	Zámečnické práce a údržba	3	závěrečná zkouška
26-51-E/001	Elektrotechnické a strojně montážní práce	3	závěrečná zkouška
26-51-E/006	Elektronické a elektromechanické práce	3	závěrečná zkouška
31-59-E/001	Šití oděvů	3	závěrečná zkouška
32-52-E/001	Brašnářské a sedlářské práce	3	závěrečná zkouška
41-52-E/004	Květinářské, zelinářské a ovocnářské práce	3	závěrečná zkouška
23-51-H/001	Zámečnické práce	3	závěrečná zkouška
23-51-H/007	Mechanik opravář-stroje a zařízení	3	závěrečná zkouška
26-53-H/001	Mechanik elektronických zařízení	3	závěrečná zkouška
31-58-H/003	Krejčí-dámské oděvy	3	závěrečná zkouška
31-59-H/001	Výroba konfekce	2	závěrečná zkouška
32-52-H/001	Brašnář	3	závěrečná zkouška
41-52-H/001	Zahradník	3	závěrečná zkouška
78-61-D/001	Praktická škola tříletá	3	závěrečná zkouška
63-41-M/004	Obchodní akademie	5	maturitní zkouška
63-51-J/001	Obchodní škola	3	závěrečná zkouška
78-41-J/001	Rodinná škola	3	závěrečná zkouška

Subjekt představuje komplex středních škol, ve kterých je poskytováno tělesně a mentálně postiženým žákům několik úrovní vzdělání a připravuje je pro výkon povolání a činností v různých oblastech života a připravuje je i pro studium na vysokých školách a to způsobem přiměřeným jejich postižení. Působnost škol je celorepubliková.

Pro Střední odborné učiliště a Odborné učiliště je praktická výuka zajišťována v Ústavu sociální péče pro tělesně postiženou mládež Brno, Kociánka 2, financována v rámci rozpočtu Ministerstva práce a sociálních věcí ČR.

Pro obory Odborného učiliště zámečnické práce a údržba a elektronické a elektromechanické práce je zajišťována praktická výuka na základě smluvního vztahu s Integrovanou střední školou Sokolnice.

Střední školy pro tělesně postiženou mládež, Kociánka 2, Brno nemají své vlastní prostory. Výuku žáků zabezpečují v pronajatých prostorách Ústavu sociální péče pro tělesně postiženou mládež, Kociánka 2, Brno. Část odborného učiliště je umístěno v objektu na ulici Staňkovy v Brně, který patří městské části Brno-Královo Pole.

Celkový počet 30 tříd navštěvuje 239 žáků, z nichž je přibližně jedna třetina s více vadami a asi jedna šestina s mentálním postižením. Ve škole vyučuje 38 učitelů.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Na základě analýzy celkových podmínek vzdělávání ve všech typech škol ČŠI rozdělila hodnocení do dvou částí. V první části jsou hodnoceny Obchodní akademie F. D. Roosevelta, Obchodní škola, Střední odborné učiliště, Odborné učiliště a Rodinná škola a ve druhé části Praktická škola. V rámci hospitací byla kvalita výuky hodnocena s ohledem na plánování a přípravu výuky, na personální podmínky, na organizaci, metody a formy výuky, motivaci a hodnocení žáků a interakci a komunikaci. Materiální podmínky výuky jsou hodnoceny pro všechny sledované předměty ve školách obsažených v první části v jednom celku.

První část - Obchodní akademie F. D. Roosevelta, Obchodní škola, Střední odborné učiliště, Odborné učiliště a Rodinná škola

Podmínky výuky-společné hodnocení pro všechny předměty

Zařízení je umístěno v areálu samostatného subjektu Ústavu pro tělesně postižené v Brně, Kociánka 2. Byla provedena modernizace všech prostor pavilonu A, částečná rekonstrukce pavilonu C, zřízeny dvě počítačové učebny a zavedeno bezdrátové připojení na internet. Po dohodě obou ředitelství střední školy využívají vnitřní i venkovní prostory, včetně hřišť, zahrad ap. Jednotlivé třídy studijních nebo učebních oborů jsou v rámci zařízení umístěny v různých pavilonech, obvykle jsou společně v objektu podle charakteru oboru. Prostorové možnosti jsou omezené dispozicemi pronajatých budov. Výuka uvedených předmětů probíhala v menších učebnách určených průměrně pro 10 žáků, vybavených standardním nebo upraveným nábytkem pro žáky s tělesným postižením. V některých budovách byl v prostorách chodeb umístěn nábytek umožňující relaxaci nebo rekreaci žáků. Učebny neměly příliš motivující a podnětné prvky do výuky sledovaných předmětů, což bylo společným rysem všech navštívených tříd. Žáci nemají k dispozici učebnice pro občanskou nauku, občanskou výchovu, zdravotní a rodinnou výchovu. Pokud žáci užívají učebnice předepsané pro daný typ studia, jsou některé z nich ve velmi špatném stavu a technicky a morálně zastaralé. Motivační prvky pro výuku německého jazyka přinášeli vyučující sebou. Jednalo se o mapy, obrazy, plánky, slovníky, případně vlastnoručně připravené názorné tabule s gramatikou. V ekonomických předmětech měli žáci k dispozici vhodné učebnice. Většinou se ve výuce využívaly učební texty zpracované (kopírované) vyučujícími, někdy odborná literatura a jiné informační zdroje. Didaktická nebo jiná technika byla použita ojediněle, protože vybavení např. audiovizuální technikou je na nízké úrovni. V hospitovaných hodinách např. jazyků byl využit krátce pouze kazetový magnetofon. Škola nedisponuje ani základními prostředky pro laboratorní techniku, či chemikáliemi ani fyzikálními pomůckami. Učitelé i žáci měli k dispozici v knihovně školy dostatek odborné literatury, ta však nebyla v době inspekce využívána. Knihovna, stejně jako fonotéka a videotéka jsou doplňovány po předchozím projednání v předmětové komisi a po dohodě s vedením podle finančních možností školy.

Dodržování psychohygienických podmínek (osvětlení, větrání, členění hodiny) byla věnována dostatečná pozornost. Psychohygienické podmínky pro práci některých učitelů jsou v ojedinělých případech zhoršeny nutností přecházet mezi budovami během krátkých přestávek.

Prostorové podmínky a materiální vybavení i přes v poslední době provedená mnohá zlepšení, jsou stále jen průměrné a v některých směrech jen ještě vyhovující.

Český jazyk a literatura

Časově tematické plány všech vyučujících vycházejí z platných učebních dokumentů pro daný typ studia. Návaznost učiva v jednotlivých ročnících je zajištěna. Kvalitní bezprostřední příprava obsahovala stanovení přiměřených výukových cílů, které odpovídaly aktuálnímu složení třídy i obsahu probíraného učiva. Všichni učitelé jsou pravidelně informováni o aktuálním zdravotním stavu žáků.

Výuka předmětu je zajištěna odborně způsobilými vyučujícími, čtyři ze šesti učitelů dosud neabsolvovali studium speciální pedagogiky.

Organizace shlednutých hodin respektovala stanovené cíle i individuální potřeby a schopnosti žáků. V některých literárních hodinách převládal výklad, který byl vždy jasný, srozumitelný a věcně správný. Většinou byly do výuky zařazeny ukázky uměleckého textu, se kterými žáci dále pracovali, samostatně je však četli pouze v jednom případě. Obsah ukázek učitelé využili pro diskusi, neformálně tak žáky vedli k utváření morálně volných vlastností a umožňovali jim vyjadřovat vlastní názory. Do výuky mluvnice byla zařazena práce s jazykovými příručkami, spolupráce žáků v menších skupinách, vhodně byla využita práce s chybou.

V úvodní části hodin byli žáci pro práci motivováni stanovením cílů, v průběhu vyučování se motivace projevovala velmi málo. Při prověřování výchozích znalostí využívali učitelé frontálního opakování, odpovědi žáků byly slovně, a to převážně pozitivně, hodnoceny, nesprávné odpovědi vyučující vždy korigovali. V případě hodiny mluvnice si žáci sami ověřovali správnost svých odpovědí pomocí Pravidel spisovného jazyka českého, případně vzájemnou spoluprací. Většinou však chybělo shrnující vyhodnocení práce žáků v hodině, rovněž se neobjevilo sebehodnocení. Závěrečné opakování, které poskytovalo vyučujícím zpětnou vazbu, tak mělo z větší části pouze charakter shrnutí probraného učiva. Ve všech hodinách byly žákům uloženy přiměřené domácí úkoly, které respektovaly jejich individuální dispozice.

Komunikace mezi žáky a učiteli byla založena na vzájemné důvěře, vyznačovala se bezprostředností a otevřeností na obou stranách. Učitelé dbali na správný jazykový projev žáků, vedli je k promyšleným odpovědím. Ve všech shlednutých hodinách byla patrná vysoká míra tolerance, což mělo pozitivní vliv na vztah žáků k výuce i samotnému předmětu. Rovněž celkový projev vyučujících byl většinou na vysoké úrovni.

Plánování a příprava výuky, personální a psychohygienické podmínky, organizace, formy a metody výuky, interakce a komunikace měly velmi dobrou úroveň, materiální podmínky byly průměrné. Celkově měla výuka českého jazyka a literatury velmi dobrou úroveň.

Německý jazyk

Plánování a přípravu výuky zajišťuje předmětová komise cizích jazyků, která ve své práci vychází z celoročního plánu činnosti pro školní rok 2001/2002. Participuje na koncepci tematických plánů dle učebních osnov pro cizí jazyky. Vyhodnocuje průběžnou a závěrečnou klasifikaci i plnění učebních osnov. Rovněž plánuje a organizuje výměnné zájezdy žáků, vypracovává individuální plány pro žáky s velkým tělesným postižením. Ze zápisů z jednání předmětové komise a z výsledků její práce vyplývá, že je její činnost neformální a účelná. Časová dotace výuky je dodržena a je zajištěna kontinuita výuky. Vyučující jsou o žácích se zdravotním postižením velmi dobře informováni a obětavě jim věnují veškerou potřebnou péči a pozornost.

Všichni vyučující mají úplnou odbornou způsobilost, dva i úplnou pedagogickou včetně

absolvování speciální pedagogiky a jeden speciální pedagogiku studuje. Jejich přístup k žákům byl zcela profesionální.

Organizace výuky v hospitovaných hodinách byla ve všech případech přizpůsobena aktuálnímu složení tříd a individuálním potřebám jednotlivých žáků. Také z toho vyplývalo užití různých metod a forem práce. Hodiny byly strukturovány jednak tradičním frontálním způsobem, jednak byly zařazovány pestré metody a činnosti, které hodiny oživily a vyvolaly zájem žáků. Vedle práce s textem, s obchodním dopisem nebo zařazením cvičení byl kladen důraz na realizování dialogů a samostatnou tvůrčí práci žáků. Diskuse byly vedeny nad mapou, plánkem či koláží města.

Motivace žáků byla v jednotlivých hodinách různorodá, od vstupních rozhovorů přes zařazování zajímavých diskusních témat, práci s textem nebo s obrázky. Žáci byli chváleni a povzbuzováni při své práci i tehdy, když byli méně úspěšní. Jejich odpovědi, soustředění a zaujetí pro práci i další výsledky jejich činnosti byly průběžně hodnoceny, stejně jako průběh celé hodiny a její závěr.

Malý počet žáků ve studijních skupinách umožňuje důraz na vytváření podmínek pro jejich spolupráci a vzájemnou komunikaci. Žakovská kooperace přicházela v úvahu v hodinách, kde to bylo s ohledem na složení skupiny možné a zejména v hodinách zaměřených na konverzaci byla důsledně využívána. Ať už šlo o rozhovory zaměřené na orientaci ve městě nebo nápadité srovnávání informací o Rakousku z magnetofonu s reáliemi o naší zemi. Komunikace vyučujících byla velmi vlídná, vstřícná ale nevtíravá, bezprostřední a příjemná. Jejich projev byl profesionální, vyjadřovali se zřetelně a srozumitelně. Organizační pokyny byly předávány kvalitní němčinou a učitelé vytvářeli dobrou pohodu a úsměvnou pracovní atmosféru.

I přes průměrné materiální podmínky výuky byla kvalita vzdělávání díky usilovné a obětavé práci pedagogů na vynikající úrovni.

Matematika

Hodinové dotace matematiky jsou v souladu s požadavky uvedenými v platných učebních plánech. Stanovené výukové cíle korespondovaly s předloženými tematickými plány a v převážné míře byly plněny. Některé cíle uvedené učiteli v hodinách matematiky byly formulované příliš obecně a tudíž během jedné hodiny nerealizovatelné.

Dvě vyučující z celkového počtu pěti nemají vysokoškolské studium rozšířené o studium speciální pedagogiky.

Hospitace proběhly ve většině učebních oborů realizovaných školou. Ve všech hospitovaných hodinách učivo navazovalo na předcházející učivo. Část hodin byla vedena frontálně. Ve zbývajícím čase se učitelé žákům věnovali individuálně. K lepšímu a rychlejšímu pochopení učiva bylo použito kopírovaných matematických textů, které společně s učebnicemi byly jedinými učebními pomůckami. Didaktická ani jiná technika nebyla použita (škola nemá moderní techniku usnadňující práci tělesně postižené mládeže). Společným rysem většiny sledovaných hodin byla dobrá odbornost a menší metodická propracovanost. Chyběl srozumitelný a matematicky přesný verbální projev žáků. Tempo výuky bylo vzhledem k možnostem žáků a náplni hospitovaných hodin přiměřené. V těch chvílích kdy docházelo k celkové únavě žáků, chybělo zařazení relaxačních úloh.

Chyběla (většinou) motivace zajímavými úlohami. Také stereotypní procvičování probrané látky nebylo příliš motivující. Hodnocení žáků v době inspekce neproběhlo.

Vyučující měli přirozenou autoritu založenou na dobrých odborných znalostech. Dokázali vytvořit přátelskou pracovní atmosféru, respektovali osobnost žáků, ale komunikace

mezi nimi a žáky probíhala jen s malou účastí žáků ve třídě. Žáci se chovali ve vyučování i mimo ně velmi slušně. Verbální i neverbální projev učitelů byl velmi dobrý.

Plánování a příprava výuky matematiky je v souladu s platnými učebními dokumenty a je na velmi dobré úrovni. Podmínky výuky hodnotíme jako velmi dobré (personální podmínky jsou vynikající, materiální dobré a psychohygienické velmi dobré). Organizaci, formy a metody výuky hodnotíme jako průměrné. Také motivaci, hodnocení žáků, interakci a komunikaci hodnotíme jako průměrné.

Celkově hodnotíme kvalitu vzdělávání v matematice jako průměrnou.

Přírodovědné předměty -chemie, fyzika

Oba přírodovědné předměty nepatří na této škole mezi profilující, jejich nízká časová dotace sice neodporuje realizovaným učebním plánům, ale náročnost vybrané látky zejména s ohledem na její množství je pro žáky často obtížně zdolávanou překážkou. Učitelé měli připraveny tematické plány, z nichž vyplýval jejich soulad s aktuální výukou. S jistou rozdílností byli na výuku všichni dobře připraveni. Se zdravotními problémy svých žáků jsou velmi dobře seznámeni a z toho také odvozují svůj individuální přístup k nim.

Personálně byla výuka hodin chemie a fyziky zajištěna čtyřmi vyučujícími, kteří mají úplnou odbornou způsobilost, ale dvěma z nich chybí speciální pedagogika.

Organizace jednotlivých hospitovaných hodin měla dosti rozdílnou úroveň. Diskuse žáků s učitelem o vlastnostech látek navázala na jejich dosavadní znalosti a ty pak ve vzájemné spolupráci rozvíjeli dál, spojovali teoretické poznatky s praktickými zkušenostmi z denního života a společně aktivně konstruovali cílový výsledek. Učitel je dokázal zaujmout a průběh hodiny byl zajímavý. Přesto však chybělo alespoň zařazení ukázek elektroměrů a výsledek zůstal jen na úrovni teorie. V jiné hodině s nezáživným námětem dějů v plynech byly žákům demonstrovány vlastnoruční umné kresby učitelky, jistě velmi obtížné pro jejich pochopení, takže patřičné demonstrace, ukázky mechanického modelu, pohyblivé transparentní folie nebo zařazení vhodné videosekvence nemohla nahradit ani její sebevětší verbální snaha. K úvodnímu opakování v jiné hodině byl použit úryvek z videokazety, zároveň jako vstupní motivační prvek, z něhož se pak postupně rozvíjela diskuse. Osvědčené tradiční prostředky tabuli a křidu pak nahradilo diktování nové látky do sešitu. Vysokoškolský styl formou velmi odborné a kvalitní přednášky o systému aromatických látek (s bezesporu velmi pečlivě připravenými nákresey na papír formátu A3) byl preferován v další hodině. Pro skupinu, tvořenou několika žáky poněkud odtazitého učebního oboru, by jistě méně bylo více.

Vstupní motivace žáků, zejména v učebních oborech je jistě dosti obtížná, a proto i zde byla nahrazena seznámením žáků s očekávaným programem hodin, v jejichž průběhu se dle schopností pedagogů dařilo jistý zájem vyvolat. Při své práci byli žáci průběžně posilováni pozitivním hodnocením. K individuálnímu zkoušení v hospitovaných hodinách nedošlo, v žákovských knížkách je dostatečná klasifikace.

V hospitovaných hodinách nebyla žádná žákovská interakce realizována. Komunikace s učiteli je mimořádně vstřícná a ohleduplná, mají srozumitelný, zřetelný a dostatečně důrazný projev. Výrazný je jejich individuální přístup ke všem žákům.

Vzhledem k vyváženosti pozitiv a negativ ve výuce přírodovědných předmětů, je celkově jejich úroveň hodnocena jako průměrná.

Výpočetní technika

Zvolené cíle a témata ve výuce byly plněny a plně odpovídaly používaným učebním

dokumentům. Příprava vyučujících na výuku byla pečlivá.

Vyučující předmětu výpočetní technika jsou odborně a pedagogicky způsobilí. V jednom případě vyučující nemá vysokoškolské studium rozšířené o studium speciální pedagogiky.

Výuka probíhala v odborné, dobře vybavené učebně. Používaný software byl v souladu s autorskými právy. Malý počet žáků v učebních skupinách umožňoval individuální přístup učitelů k žákům. Připojení na internet je pozitivem.

Praktické obsluze počítačů žáky byla dána přednost před teorií. Žáci ve sledovaných hodinách samostatně pracovali se standardními a aplikačními programy. Ve výuce byly zohledňovány individuální potřeby a schopnosti žáků. Organizace výuky umožňovala všem žákům úspěšné uplatnění a práci individuálním tempem. Mnozí žáci prokázali i přes svůj handicap velmi dobré dovednosti při práci s výpočetní technikou. Čas výuky byl využit efektivně.

Významná a účinná z hlediska efektivity výuky byla motivace založená na možném uplatnění žáků v praxi. Při zjištění chybného postupu během řešení úlohy byla situace učitelů i žáků analyzována a vhodným způsobem usměrněna. Hodnocení žáků se provádělo upozorněním na dobré nebo chybné řešení daného úkolu a celkově působilo pozitivně.

Učitelé se snažili vytvářet pozitivní pracovní prostředí. Kvalita komunikace mezi žáky a vyučujícími většinou závisela na aktivitě učitelů. Zájem žáků o výpočetní techniku byl příčinou jejich dlouhodobé pozornosti.

Plánování a příprava výuky informatiky a výpočetní techniky je v souladu s platnými učebními dokumenty a je na velmi dobré úrovni. Podmínky výuky hodnotíme jako velmi dobré (personální jsou výborné, materiální velmi dobré a psychohygienické také velmi dobré). Organizaci, formy a metody výuky, motivaci, hodnocení žáků, interakci a komunikaci hodnotíme také jako velmi dobré.

Celková kvalita výuky informatiky a výpočetní techniky ve sledovaných hodinách byla velmi dobrá.

Blok předmětů - občanská nauka, občanská výchova, zdravotní a rodinná výchova

Uvedené vyučovací předměty ČŠI sledovala ve všech oborech střední odborné školy a středního odborného učiliště, včetně rodinné školy. Počty hodin výuky stanovené učebními plány byly dodrženy. Učitelé při přípravě postupovali podle vlastních dobře zpracovaných tematických plánů učiva, na výuku se zodpovědně připravovali. Stanovené vzdělávací cíle obsahovaly řadu kompetencí odpovídajících standardu středního odborného vzdělání. V některých hodinách byly cíle stanoveny jako probírané učivo, jindy byly cíle vyjádřeny příkladně a vhodně vzhledem k aktuálnímu složení třídy. Žáci s nimi byli ve většině hodin seznámeni.

Výuka ve výše uvedených předmětech byla zajištěna celkem deseti vyučujícími, z toho byli tři učitelé s požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilostí včetně speciální pedagogiky. Informace získané dalším vzděláváním někteří učitelé úspěšně v průběhu výuky využívali. Rozvrh hodin u sledovaných předmětů v zásadě respektuje psychohygienické požadavky a potřeby žáků, někdy však byla výuka zařazena do odpoledních hodin. V rámci vyučování byla zohledňována individuální výkonnost žáků a jejich učební tempo. Možnost individuálního přístupu učitelů k žákům a tím i průběh sledované výuky zkvalitňovaly snížené počty žáků ve třídách a velmi dobré znalosti vyučujících v oblasti individuálních schopností a postižení žáků.

Sledovaná výuka měla tradiční strukturu klasických hodin a zvolené metody a formy

většinou odpovídaly nárokům studia. Výklad s vysvětlením doplňovaný otázkami a příklady, modelové situace, vlastní referáty žáků byly efektivní, tyto metody a formy výuky vedly ke zvoleným cílům. V těchto hodinách měli učitelé připravenou odbornou literaturu a učební materiály, vedli žáky k samostatnému myšlení a k zodpovědné práci. V některých hodinách si však žáci vzhledem k absenci učebnic zapisovali pod vedením učitele poznámky podle jeho výkladu a diktátu do sešitů, někdy jen opisovali zadaný text. V části výuky se využívalo praktických postupů, žáci diskutovali o navozeném problému, společně řešili modelovou situaci.

Učitelé motivovali žáky častěji v průběhu výuky, vhodně volenými příklady a svým osobním příkladem podněcovali zájem. Ve sledovaných hodinách výkony žáků nehodnotili a nevyužívali slovní hodnocení. Výjimkou bylo ojediněle vyžádané zhodnocení výsledku písemného testu. Absence hodnocení výkonů žáků nevytvářela u žáků vlastní aktuální zpětnou vazbu o svém pokroku v procesu učení.

Vzájemné vztahy učitelů a žáků ve sledované výuce byly vstřícné. Učitelé svým osobním zaujetím a individuálním přístupem vytvářeli pěknou a tvůrčí atmosféru, žáci projevovali o výuce stálý zájem. Respektovali pravidla stanovená školou, jejich chování bylo příkladně slušné a zdvořilé. Žáci i učitelé uměli být k sobě přiměřeně tolerantní a s ohledem na stupeň postižení si žáci vzájemně pomáhali. Úroveň komunikativních dovedností byla u většiny žáků dobrá, uměli se dobře samostatně vyjadřovat. Učitelé je vedli k vyjadřování svých pocitů, názorů a přesvědčení, v některých případech však učitelé nebyli akceptováni. Ve většině hodin aktivitu přebíral učitel a jeho komunikace dominovala v průběhu výuky, žáci tak neměli dostatek možností k slovnímu vyjádření a rozvoji komunikativních dovedností.

Přes dílčí nedostatky v oblasti plánování učiva je tato oblast hodnocena jako velmi dobrá. Podmínky personální a psychohygienické jsou velmi dobré. Charakter a způsob vedení výuky ovlivnily především materiální podmínky školy, nižší počty žáků ve třídách a respektování jejich individuálního tempa ve výuce. Vzhledem k rozdílnosti organizace jednotlivých vyučovacích hodin, včetně rozdílné efektivity používaných metod a forem vzhledem ke stanoveným vyučovacím cílům je celková úroveň sledované výuky průměrná. Úspěšná průběžná motivace a na druhé straně absence hodnocení charakterizovaly sledované hodiny. Na základě uvedených skutečností je hodnocení této oblasti průměrné. Výrazným jevem bylo příkladně slušné a zdvořilé chování žáků školy.

Celkové hodnocení kvality vzdělávání s ohledem na výše uvedená zjištění je průměrné.

Ekonomické předměty – účetnictví a ekonomika

Výuka v obou předmětech probíhala podle zpracovaných časově tématických plánů, které vycházejí z platných učebních osnov daných studijních oborů. V rámci jednání předmětové komise jsou plány i aktuální stav výuky konzultovány tak, aby nedocházelo k obsahové duplicitě a byly využity mezipředmětové vztahy. Pro žáky vyšších ročníků je v nabídce volitelný předmět ekonomická cvičení, který probírané učivo vhodně doplňuje a rozšiřuje. Bezprostřední příprava vyučujících i stanovení cílů bylo promyšlené, respektovalo aktuální složení třídy. Všichni vyučující kladli důraz na spojení teorie s praxí.

Jedna vyučující nespĺňuje pedagogickou způsobilost – chybí jí studium speciální pedagogiky. Tato okolnost na vlastní výuku a přístup k žákům neměla negativní vliv. Ostatní učitelé jsou odborně i pedagogicky způsobilí. Vedení školy jim dále umožňuje účast na odborných seminářích a školeních, poznatky z nich jsou průběžně využívány. V případě potřeby pracují žáci s počítači, kdy používají program pro účetnictví, rovněž jsou vedeni ke

sledování novinek v oblasti ekonomiky na internetu.

Struktura hodin i jejich organizace odpovídala stanoveným výukovým cílům. Množství nových informací a celková náročnost učiva byla přizpůsobována složení tříd, studijnímu programu i individuálním potřebám žáků. Rozmanité vyučovací metody podporovaly jejich logické myšlení, schopnost soustředění i zapamatování si učiva. Při společném zpracovávání výpočtů získávali vyučující zpětnou vazbu, žáci byli vedeni k samostatnému uvažování a korigování vlastních chyb. Částečně byla využita skupinová práce, její výsledky byly upřesněny a zobecněny. Žáci byli vedeni k práci s textem a ke schopnosti konfrontovat teoretické poznatky s praktickými zkušenostmi.

Častým jevem všech hodin byla aktualizace učiva a využívání životních zkušeností žáků i vyučujících. Motivací se staly jak sdělené cíle, tak samotný obsah učiva, který průběžně odrážel současné problémy a životní situace. Prověřování znalostí žáků probíhalo zejména formou frontálního opakování, procvičováním příkladů, skupinovou prací, příp. prací samostatnou, která byla vždy vyhodnocena. V některých hodinách byli žáci vedeni k uvědomování si svých nedostatků a k sebekontrolě. V případě potřeby poskytovali vyučující žákům při plnění zadaných úkolů pomoc, upozorňovali je na chyby a společně hledali správné řešení. Slovní hodnocení výkonu žáků mělo převážně pozitivní charakter, nebylo využito možnosti klasifikace, příp. závěrečného hodnocení průběhu celé hodiny a aktivity jednotlivců.

Pro vztahy mezi učiteli a žáky v jednotlivých hodinách byla charakteristická vstřícnost, uvolněnost, vzájemná důvěra a tolerance. Vyučující respektovali možnosti žáků i jejich schopnosti a soustavně je vedli ke správnému a vypovídajícímu slovnímu projevu. Vytvářeli tak prostor pro diskusi, který však žáky nebyl ve všech hodinách dostatečně využit. Celkový projev učitelů a vztah k žákům svědčí o jejich vysoké profesionální úrovni.

Plánování a příprava výuky byla vynikající, podmínky, organizace, formy a metody, motivace a hodnocení, interakce a komunikace velmi dobré. Celkově měla výuka sledovaných ekonomických předmětů velmi dobrou úroveň.

Odborné předměty-technologie, elektronika, květinářství, strojírenská technologie, stroje a zařízení, základy automatizace

Dotace hodin sledovaných předmětů odpovídaly schváleným učebním plánům příslušného studijního nebo učebního oboru. Členění učiva do jednotlivých ročníků je podloženo tématickými plány, které jsou zpracovány v souladu s učebními osnovami předmětů.

Z devíti učitelů sledovaných odborných předmětů splňuje šest učitelů podmínky odborné a pedagogické způsobilosti podle právní normy.

Psychohygienické podmínky výuky nebyly optimální v těch hodinách, v nichž převažovaly verbální aktivity učitelů bez zařazování relaxačních, či žakovských činností.

Kvalita a efektivita výuky v jednotlivých sledovaných hodinách a předmětech se výrazně lišily v závislosti na její organizaci, metodách a formách práce. I když byl výklad veden na velmi dobré odborné úrovni, a učitelé se kladením otázek snažili aktivizovat žáky ke spolupráci, dařilo se většinou zapojit pouze aktivnější žáky. V hodinách, v nichž učitelé předkládali hotové poznatky a učivo bylo diktováno bez možnosti spoluúčasti žáků na jeho vyvozování, převažovalo pasivní učení. Ani frontální výuka bez diferenciací k individuálním učebním schopnostem žáka neposkytovala dostatek prostoru pro jejich seberealizaci. Učebnice měli žáci k dispozici, zřídka však byly využity účelně, tvůrčím způsobem. Ne vždy byly využívány názorné pomůcky a obrazový materiál v dostatečné míře. Při výkladu i procvičování učiva dbali učitelé na správnou odbornou terminologii, kladli důraz na spojení teorie a praxe.

Nevýrazná vstupní motivace většiny hodin spočívala ve sdělení cíle nebo obsahu hodiny.

Aktivizovat žáky se v některých hodinách dařilo v průběhu výuky zařazováním problémových úloh a aktualizací učiva s ohledem na nové trendy v oboru. Při individuálním a orientačním prověřování znalostí žáci většinou zvládali učivo předepsané osnovami předmětu, v menší míře dokázali učivo aplikovat a interpretovat v širších souvislostech. Klasifikace znalostí žáků byla objektivní, ne vždy zdůvodněná. Závěry a shrnutí učiva ve většině hodin prováděli sami učitelé s menší spoluúčastí žáků.

Žáci akceptovali stanovená pravidla, vstřícně plnili pokyny učitelů a chovali se slušně. Komunikativní dovednosti žáků nebyly rozvíjeny v dostatečné míře, spontánní, často jednoslovné odpovědi žáků na kontrolní otázky učitelů neposkytovaly účinnou zpětnou vazbu. Verbální a neverbální projev učitelů byla převážně velmi dobrý.

V plánování a přípravě výuky odborných předmětů převažují pozitiva. Personální podmínky byly velmi dobré, materiální a psychohygienické podmínky měly průměrnou úroveň. Organizaci, metody a formy výuky, motivaci a hodnocení, interakci a komunikaci celkově hodnotíme jako průměrné.

Kvalita výuky sledovaných odborných předmětů měla celkově průměrnou úroveň.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání ve sledované oblasti - první část

Žáci prokázali znalosti a dovednosti odpovídající požadavkům učebních osnov jednotlivých oborů. Ukázali, že jsou schopni aplikovat teoretické poznatky v další výuce a následně řešit nastolené problémy. Komunikace mezi žáky a učiteli, zvláště v jazycích a v ekonomických předmětech, byla na velmi dobré úrovni. Podobně nabyté dovednosti ve výpočetní technice. K žákům je zabezpečen odborný přístup z hlediska jejich postižení, dodržuje se individuální přístup a umožňuje se rehabilitace v průběhu vyučovacích hodin. Kvalita vzdělávání, především v oboru obchodní akademie, je v souladu se standardy středoškolského vzdělávání.

Druhá část - Praktická škola

Ve škole je realizován vzdělávací program Praktické školy s tříletou přípravou schválený MŠMT ČR pod č.j. 31 123/99-24 a platný od 1. září 2000. Výuka je zaměřena na péči o rodinu a vedení domácnosti. V tomto programu je zařazeno celkem 16 žáků ve třech ročnících. Pro teoretické předměty jsou žáci druhého a třetího ročníku spojeni do jedné třídy, vzhledem k jejich malému počtu je toto opatření efektivní.

Hodnocení kvality výuky bez rozlišení jednotlivých předmětů

Výuka vychází z tématických plánů, které jsou v rámci předmětové komise zpracovány pro všechny předměty. Úpravy jsou v souladu s deklarovaným programem a zohledňují specifické potřeby žáků školy. Bezprostřední přípravě všichni vyučující věnovali dostatečnou pozornost.

Z hospitovaných učitelů měl pouze jeden odbornou a pedagogickou způsobilost pro výuku na střední speciální škole. Většinou chyběla odborná speciálně pedagogická způsobilost. V současné době si však část vyučujících vzdělání doplňuje. Kvalitu výuky pozitivně ovlivňoval osobní přístup vyučujících k jednotlivým žákům, do kterého se promítala dobrá znalost žáků i jejich individuálních vzdělávacích specifik a potřeb.

Pro výuku všeobecně vzdělávacích a teoretických předmětů jsou ve škole velmi dobré podmínky. Vhodně vybavené a esteticky upravené třídy jsou vybaveny odpočinkovými kouty, žáci mají k dispozici úložné skříňky. Pro výuku praktických činností je situace ve škole vyřešena pouze do určité míry. Chybí odborná učebna pro ruční práce, které jsou vyučovány

v kmenových třídách. Nově zrekonstruovaná kuchyňka v suterénu budovy je pěkně a účelně vybavena a navíc i doplněna jídelnou pro výuku stolování. Pracovní plochy pro přípravu jídel umožňují plynulou a bezproblémovou organizaci výuky praktických činností. Úložné prostory a sporák nejsou však přístupny vozíčkářům, kteří tím mají do určité míry omezenou nezávislost při práci. Některým vyučujícím se však tato situace daří řešit náhradním způsobem a i žákům imobilním poskytují velký prostor pro samostatnou souvislou práci. Pro výuku tělesné výchovy využívá škola moderní tělocvičnu ústavu. V hospitovaných hodinách učitelé využívali pomůcky pouze ojedinele. Většina z nich připravovala žákům učební i doplňkové texty. Z hlediska psychohygieny nebyly v rámci výuky dostatečně uplatňovány různé formy relaxace. Učitelé sice činnosti v hodinách střídali, málo ale žáky cíleně uvolňovali.

V hospitovaných hodinách všeobecně vzdělávacích a teoretických předmětů uplatňovali vyučující převážně frontální způsob práce. Zadávané úkoly však diferencovali podle stupně obtížnosti s ohledem na možnosti a schopnosti jednotlivých žáků. Individuálně jim poskytovali pomoc a podporu při jejich plnění. Výuka byla ve velké míře založena na představě a pamětním učení. Pouze někteří vyučující využívali ke konkretizaci učiva názorné pomůcky, obrázkové materiály nebo video. Dařilo se jim tak žáky dobře, i přes charakter jejich postižení a s tím související nízkou schopnost koncentrace, motivovat k cílené činnosti. Žáci se aktivně výuky účastnili a podle jejich schopností si osvojovali nové poznatky. V hodinách, kde názornost chyběla, však pouze mechanicky opakovali nebo opisovali a učivo pro ně nebylo smysluplné. V rámci praktické výuky, která ve vzdělávacích programech převažuje, se některým vyučujícím i přes sníženou mobilitu a koordinaci jemné i hrubé motoriky velké části žáků, dařilo činnosti organizovat tak, aby byli všichni zapojeni a dostali příležitosti k samostatné cílevědomé práci. Úkoly, které žákům zadávali, byly většinou přiměřené a pro žáky splnitelné. Jejich prostřednictvím dávali žákům příležitost pro zažívání úspěchu a uspokojení. V některých hodinách však nebyla výuka zorganizována odpovídajícím způsobem a někteří z žáků vykonávali pouze pomocné činnosti a příležitosti k samostatné práci měli málo.

Všichni vyučující byli v motivaci a hodnocení žáků zaměřeni pozitivně, vyzdvihovali jejich úspěchy. Cítilivě posilovali jejich sebevědomí. Komunikace ve sledovaných hodinách byla otevřená a interakce založena na vzájemném respektování a důvěře. Svým trpělivým přístupem a vlídným postojem k okamžitým nepředpokládaným situacím přispívali vyučující k celkově příjemné a vstřícné atmosféře.

Plánování a příprava na výuku jsou promyšlené a jejich úroveň je velmi dobrá. Podmínky pro výuku jsou hodnoceny jako průměrné. Organizace, formy a metody výuky jsou hodnoceny jako průměrné, motivace a hodnocení, interakce a komunikace jako velmi dobré.

Celkově je výuka ve třídách praktické školy hodnocena jako průměrná.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání ve sledované oblasti - druhá část

Průměrné hodnocení úrovně znalostí, dovedností a sociálních kompetencí vychází z hospitací ve sledovaných předmětech. V průběhu opakování prokázali žáci schopnost učivo správně interpretovat, někteří i aplikovat na jednoduchých příkladech. Možnost vyjádřit vlastní názor, uplatnit logickou úvahu a vyvozovat závěry využili pouze aktivnější žáci.

HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

Plánování

Vedení školy provedlo podrobnou analýzu podmínek školy a prostředí ve kterém se škola nachází. Zaměření na oblast pedagogickou a materiálně technickou plně vyhovuje potřebám školy. Koncepce dalšího vývoje školy je promyšlená a navazuje na současný stav. Dlouhodobé priority jsou vhodně zapracovány do ročních i kratších plánů. Jednotlivé plány jsou přehledné a vzájemně provázané. Dílčí plány se zaměřují na konkrétní oblasti (plán hospitací, předmětových komisí, aj.) a časově vymezují úkoly. Jsou zpracovány se stanovením termínů a zodpovědnosti za plnění. Při operativním plánování školy nebo při plánování výuky ředitel využívá kompetencí svých zástupců. Systém porad, tvorba a zaměření úkolů je pro pedagogické pracovníky účelný.

Výuka probíhá podle učebních plánů schválených MŠMT ČR a přepracovaných na podmínky školy. V jednom případě škola mimo rámec povolených úprav zavedla ve 3. ročníku OU oboru 41-52-E zahradník, zahradnické práce předmět sadovnictví. Při úpravách učebních dokumentů se škola zaměřila na posílení profilujících předmětů a na výpočetní techniku.

Pro žáky odlišující se svými možnostmi a schopnostmi z běžného rámce třídy zpracovávají vyučující individuální plány, které jsou podloženy smlouvou se žákem nebo jeho zákonnými zástupci. Vychází z odborných vyšetření a jejich smyslem je zohlednění specifických vzdělávacích potřeb jednotlivých žáků. Úroveň jejich zpracování je velmi dobrá.

Plánování školy je velmi přehledně vedeno a až na výše uvedený případ velmi dobře zpracováno, tvoří ucelený systém. Koncepce vychází z reálných možností školy a postupně se naplňuje. Celkově je systém plánování na velmi dobré úrovni.

Organizování

Pravidla provozu všech typů středních škol, organizační strukturu, kompetence pracovníků i informační systém ředitel přesně a jasně určil a popsal v příkladně zpracovaných řádech a dalších pokynech. Stanovil základní i dílčí povinnosti pracovníků a žáků, povinnosti vedoucích učitelů a vedoucích předmětových komisí, zohlednil práva žáků, charakter jejich postižení, speciální vzdělávací potřeby i zletilé žáky.

Rozvrh hodin je sestaven s ohledem na plynulý chod všech oborů studia, na dojíždějící žáky a s ohledem na typ postižení. Přestávky v rozvrhu hodin a vhodné relaxační kouty poskytují dobré psychohygienické podmínky pro vzdělávací proces.

Mezi poradní a metodické orgány ředitele patří pedagogická rada, porada vedoucích učitelů a předmětové komise. Pedagogická rada velmi dobře plní svoji funkci, což dokládají zápisy, které mají velmi dobrou vypovídací hodnotu. Předmětové komise jsou stanoveny s ohledem na obory a charakter studia a plní velmi dobře svoje poslání.

Vnitřní informační systém se realizuje prostřednictvím porad a pokynů. Na škole je ustavena a dobře pracuje samospráva tříd zajišťující především operativní předávání informací a pokynů směrem k žákům, méně zpětnou vazbu k vedení školy. Své názory mohou žáci školy sdělit vedení kdykoliv. O žácích a jejich postižení jsou pedagogové informováni odborným lékařem Ústavu pro tělesně postižené a výchovným poradcem, který s učiteli, rodiči a se žáky spolupracuje. Žáci se se svými problémy mohou obrátit na výchovného poradce osobně v době konzultačních hodin, s problematikou sociálně patologických jevů na metodika prevence osobně a kdykoliv. Vnější informační systém směrem k rodičovské veřejnosti je velmi dobře zajištěn prostřednictvím třídních schůzek a následných konzultací. Škola ke své prezentaci využívá informační materiály, dny otevřených dveří, veletrhy, výstavy, pořádání akcí. Spolupráce mezi vedením školy, rodiči a veřejností se naplňuje mimo jiné také prostřednictvím nadace, která se zaměřuje především na finanční podporu aktivit žáků.

Povinná dokumentace školy je vedena v souladu s § 38 a) odst. 1) a 2) školského zákona

č. 29/1984 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

System organizování výchovně vzdělávací činnosti je vzhledem ke struktuře zařízení jako celku tvořeném z několika typů středních škol příkladně zabezpečen. Vnitřní i vnější informační systém je na velmi dobré úrovni. Celková úroveň organizování školy je velmi dobrá.

Vedení a motivování pracovníků

K operativnímu řízení jsou užívány porady vedení, pedagogické rady, porady s učiteli, s vedoucími předmětových komisí a provozní porady. Řízení školy navazuje na celoroční plán práce, na rozpracované úkoly jednotlivých měsíců, na plán kontrolní činnosti, na závěry z porad vedoucích učitelů, na závěry z hospitací. Pro řídicí činnost se využívá informačních nástěnek. V nutných případech je využíván oběžník. Operativní řízení školy je funkční a pružné, je to vžitý styl práce, který vychází z tradic řízení této školy.

Vedení školy pracuje s předmětovými komisemi, ve kterých jsou vznášeny návrhy a požadavky, které jsou předkládány ekonomickému zástupci školy. Široký pedagogický sbor poskytuje velký lidský potenciál, kde se každý uplatňuje a vyniká v jiné oblasti. Někdo se zaměřuje na výpočetní techniku, estetickou výchovu, výzdobu školy. Jsou rozvíjeny také sportovní aktivity, uplatnění je v tanečním a hudebním kroužku.

Vzdělávání učitelů vychází z ročního plánu, který koresponduje se stanovenými výchovně-vzdělávacími cíli. Jednou z priorit vedení školy je podpora vyučujících v doplňování speciálně pedagogického vzdělání. Výuka je organizována tak, aby za plynulého provozu měli všichni studující možnost dostát i svým studijním povinnostem. Knihovna učitelů má dobrou odbornou úroveň a nově doplňovaná literatura sleduje především profesní tematiku a pedagogickou psychologii, což je plně v souladu s potřebami školy a záměry její koncepce.

Nekvalifikovaní pedagogové (pomineme-li učitele bez absolvování speciální pedagogiky-těm se vedení školy věnuje) ani začínající učitelé v současné době ve škole nejsou. Systém morálního a hmotného stimulování pracovníků je vytvořen. V morální rovině je vžitá motivace pochvalou na pedagogické poradě, která je adresná, v případě opačném pak výtka, či napomenutím, realizovaném převážně pohovorem v ředitelně nebo operativně mezi zaměstnanci a zástupci ředitele. Hmotná stimulace je realizována formou osobního ohodnocení a mimořádných odměn za mimořádnou práci. Příslušná kritéria jsou vypracována, v písemné formě nebyla pracovníkům předložena, avšak z řídicího mechanismu je zřejmé, že jsou jim dobře známa. Systém pravidelného hodnocení pracovníků je vytvořen, dvakrát ročně je posouzeno osobní ohodnocení. Pozitivem vedení školy je také překonání problémů při práci s odborovými organizacemi. Pravidelné sebehodnocení školy vyplývá z dobře zpracovávané Výroční zprávy o činnosti školy. Sebehodnocení je také prováděno na výročních pedagogických poradách, na nichž jsou schvalovány nejen studijní výsledky žáků, ale také úroveň kázně ve škole. Již několik let škola sleduje umístění svých absolventů, i když vzhledem k obtížnému získávání potřebných údajů, nemá tento ukazatel jednoznačnou vypovídací schopnost.

Úroveň vedení a motivování pracovníků je velmi dobrá.

Kontrolní mechanismy

Ředitel školy má zpracován plán kontrolní činnosti, který zahrnuje všechny potřebné oblasti školy. Tento kontrolní systém je podrobně propracován. Obsahuje plánované hospitace, kontrolu provozu i dokumentace. Ze všech kontrol jsou vedeny zápisy. Následně jsou přijímána opatření k nápravě zjištěných nedostatků a provádí se následná kontrola. Jako méně

účinná se jeví kontrola používání didaktické techniky a zavedení nových forem výuky. Důsledně je prováděna kontrola většiny povinné dokumentace. Menší nedostatky ve vedení dokumentace, zapříčiněné spíše neznalostí než nedbalostí, byly odstraněny v průběhu inspekce. Kontrola studijních výsledků je prováděna pravidelnými rozbory průběžné i výsledné klasifikace žáků. Ke zjištění výsledků výuky, z důvodu finanční náročnosti, škola komerční testy již nepoužívá. Součástí kontroly je i hodnocení úspěšnosti žáků v soutěžích a v jejich dalším uplatnění po absolvování školy.

Kontrolní mechanismy jsou stanoveny účelně, vzhledem k výsledkům výuky v některých předmětech jsou méně účinné. Kontrolní systém hodnotíme celkově jako průměrný.

Hodnocení podmínek vzdělávání

V oblasti plánování převládají pozitiva nad negativy. Organizování školy je příkladným způsobem zabezpečeno v písemných dokumentech školy. Také další sledované jevy v oblasti organizování jsou i přes složitost zařízení na velmi dobré úrovni. Ředitel školy dokázal sjednotit kolektiv pracovníků, vhodně motivovat a spravedlivě hodnotit. Určité rezervy jsou v kontrolní činnosti. Proto hodnotíme celkové podmínky vzdělávání jako velmi dobré.

HODNOCENÍ EFEKTIVNOSTI VYUŽÍVÁNÍ PROSTŘEDKŮ PŘIDĚLENÝCH ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU VZHLEDEM K ÚČELU JEJICH POSKYTNUTÍ A VZHLEDEM K UČEBNÍM DOKUMENTŮM
--

Hodnocení efektivity čerpání NIV

Organizaci byl ze státního rozpočtu v roce 2000 poskytnut finanční příspěvek 15 426 tis. Kč na celkové neinvestiční výdaje (dále jen NIV). Přidělené finanční prostředky byly čerpány na 99,99 %. Nedočerpáno zůstalo 1 000 Kč, účelově přidělených na podporu romských žáků, proto tato částka musela být odvedena do státního rozpočtu.

Vzhledem k nepřidělené částce na naplnění odpisů v rozpočtu ze školského úřadu, organizace ve sledovaném roce hospodařila se ztrátou 38 tis. Kč,

Porovnáním rozpisu rozpočtu NIV za sledované období s výkazem zisku a ztrát a hlavní knihou byly z celkových NIV čerpány mzdové prostředky ve výši 57,64 %, zákonné odvody ve výši 21,69 % a ostatní neinvestiční výdaje 20,66 %.

Podíl příspěvku ze státního rozpočtu na celkových neinvestičních nákladech organizace činí 98,35 %.

Hodnocení efektivity čerpání mzdových prostředků

Závazné ukazatele mzdové regulace (limit platových prostředků a ostatních plateb za provedenou práci) byly zcela vyčerpány. U stanoveného limitu počtu pracovníků byla v roce 2000 vykázána úspora 8 pracovníků.

Personální agenda je řádně a přehledně vedena. Osobní spisy zaměstnanců obsahují potřebnou dokumentaci, týkající se každého zaměstnance.

Zařazení zaměstnanců do platových tříd je v souladu s jejich skutečně vykonávanou činností, zápočet praxe rozhodný pro zařazení do platových stupňů byl namátkově překontrolován. Nebyly zjištěny žádné nedostatky. Míra vyučovací povinnosti učitelů je dodržována.

Nenárokové složky - osobní příplatky a odměny byly v kontrolovaném období zaměstnancům školy vyplaceny v poměru 75,5 % a 24,5 %. Stanovení a vyplácení nárokových složek (příplatky za vedení a zvláštní příplatky) a nenárokových složek (osobní příplatky a odměny) je v souladu s platnými právními předpisy. Jsou zpracovány kritéria pro hodnocení pedagogických pracovníků.

Tvorba fondu kulturních a sociálních potřeb, rozpočet a čerpání je v souladu s platnou legislativou.

Hodnocení efektivity čerpání ONIV

Z příspěvku ze státního rozpočtu na ostatní neinvestiční výdaje (dále jen ONIV) byla hrazena především spotřeba materiálu včetně učebnic, učebních pomůcek, odborných časopisů a knih, dále spotřeba energie, náklady na opravy a udržování, cestovné, vzdělávání, poštovné, telekomunikace, programové vybavení učebny s výpočetní technikou a nájemné.

Z celkových přidělených ONIV byly nejvyšší výdaje na úhradu odborného výcviku v Sokolnicích a to 41 %, nájemné 16 %, energie 16 %, materiál 15 %, učebnice, učební pomůcky a odborný tisk 4 %, služby pošt a telekomunikací 2 %, cestovné 2 %, opravy a udržování 1 %, drobný hmotný majetek 0,8 %, vzdělávání 0,2 % a ostatní výdaje 2 %.

ONIV určené rozpisem rozpočtu ze ŠÚ na učební pomůcky a vzdělávání jsou téměř v souladu se skutečností a na jednoho žáka připadá na učebnice, učební pomůcky a knihy částka 316 Kč a na vzdělávání zaměstnanců 36 Kč.

Vedení účetnictví – správnost a náležitosti účetních dokladů

- Organizace má zpracovány vnitroorganizační směrnice týkající se účetnictví.
- Účetnictví je přehledné, průkazné a zobrazuje skutečnost.
- Namátkovou kontrolou přijatých a vydaných faktur, pokladních dokladů, cestovních příkazů bylo zjištěno, že mají všechny potřebné náležitosti.
- Evidence majetku je řádně vedena. Inventarizace majetku byla provedena k 31. 12. 2000 na příkaz ředitele školy dílčími komisemi jak fyzická, tak dokladová. Zařazování a vyřazování majetku je prováděno na základě zápisu.

Hodnocení efektivity čerpání účelových prostředků

V roce 2000 obdržela organizace ze státního rozpočtu účelové prostředky na nájemné, které byly plně využity na úhradu nájemného v souladu s nájemní smlouvou. Nedočerpáno zůstalo 1 000 Kč u podpory romských žáků a tato částka byla vrácena do státního rozpočtu.

Hodnocení efektivity čerpání investičních prostředků

V roce 2000 obdržela škola ze státního rozpočtu prostředky na investice a to na modernizaci učebny VYT pavilonu C OA FDR. Přidělené prostředky byly použity na nákup hmotného investičního majetku – výpočetní techniky.

Hodnocení výroční zprávy o hospodaření školy

Výroční zpráva o hospodaření za rok 2000 je dobře zpracována a má všechny náležitosti.

Hodnocení efektivity využívání prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem k učebním dokumentům

Organizace v oblasti hospodaření s finančními prostředky ze státního rozpočtu postupovala v souladu s platnými právními předpisy.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Výchovné poradenství

Škola zajišťuje poradenskou službu výchovného poradce a prevenci sociálně patologických jevů dvěma učiteli s požadovaným vzděláním a dlouholetou zkušeností. Střední školy spolupracují úzce s psychologem určeným pro středoškolskou mládež a sociálními pracovníky Ústavu pro tělesně postiženou mládež. Poradenské služby pro žáky, rodiče a pedagogické pracovníky pro střední školy se řídí vlastními dobře zpracovanými ročními plány. Oblast výchovného poradenství se zaměřuje na profesionální orientaci, volbu škol a povolání, případně ve spolupráci s Ústavem také vyhledání odpovídajícího zaměstnání a sociální zajištění žáků. Dlouhodobě se vedou přehledy úspěšnosti žáků při přijetí na vysoké a vyšší odborné školy, kromě toho také absolventů nepřijatých a nepracujících. Činnost v oblasti poradenství je evidována a koordinována, výchovný poradce zabezpečuje spolupráci pedagogických pracovníků s rodiči žáků, případně s vybranými odborníky nebo institucemi v Brně a okolí. Výchovný poradce i metodik prevence sociálně patologických jevů se podílí na předávání informací na pedagogických radách školy a poradách vedení školy. Výchovný poradce zajišťuje pomoc žákům a rodičům v době konzultačních hodin i mimo ně, metodik prevence průběžně, v případě potřeby je žákům k dispozici. Operativně se řeší problémy ve spolupráci s třídními učiteli, s rodiči žáků, o nichž jsou vždy všichni vyučující přiměřeným způsobem informováni. Informovanost učitelů o žácích, jejich postižení, schopnostech a problémech byla patrná ve výuce a měla pozitivní vliv na úroveň sledované výuky. Minimální preventivní program zahrnuje předepsané oblasti aktivit podle metodického pokynu MŠMT ČR k prevenci sociálně patologických jevů, zasahuje do výuky některých vyučovacích předmětů. V rámci výchovy mimo vyučování využívají Střední školy činnosti realizované Ústavem pro tělesně postiženou mládež a navzájem při organizaci četných volnočasových aktivit úspěšně spolupracují.

Vedení školy klade důraz na kvalitní poradenské služby pro žáky i na prevenci sociálně patologických jevů, na informování rodičů i pedagogických pracovníků a tato skutečnost se ve výchovně vzdělávací činnosti školy pozitivně odráží. Sledovaná oblast má velmi dobrou úroveň.

Další aktivity školy

Škola se zapojuje do mnoha aktivit ve městě Brně i v rámci České republiky (olympiáda v Praze, česko - rakouské dny na Kociánce) a sama pořádá četné vlastní aktivity (vernisáž a výstava v Zemanově kavárně, koncert komorního kvarteta pro Kociánku, každoroční Jarní ples zdravotně postižené mládeže v hotelu Voroněž, vlastní výstavy orchidejí, citrusů a obrázků, sportovní vystoupení a lyžařské kurzy ap.), které podporují v žácích kulturnost a umožňují jim společenské i sportovní vyžití.

Další aktivity školy jsou na velmi dobré úrovni.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Zřizovací listina č.j. 16/30 ze dne 21. června 2001. Dodatek č. 1 č.j. 30/30 ke zřizovací listině č.j. 16/30 ze dne 21. června 2001

- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních a školských zařízení č.j. 24 659-2001 – 21 ze 27. září 2001
- Protokol o přijímacím řízení 2001/2002
- Školní řád, klasifikační řád
- Zápisy z pedagogických rad, zápisy z jednání předmětových komisí
- Protokoly o komisionálních zkouškách
- platné učební osnovy sledovaných vyučovacích předmětů
- tematické plány učitelů vyučujících ve školním roce 2001/2002
- Organizační řád školy ze dne 30. srpna 2000
- Vnitřní řád školy ze dne 3. září 2001
- Vnitřní klasifikační řád školy ze dne 1. září 2000
- Školní řád ze dne 1. září 2001
- Plán práce výchovného poradce na školní rok 2001/2002 z dne 3. září 2001
- Plán činnosti společenskovední komise na školní rok 2001/2002 a zápisy ze schůzek
- Vyhodnocení plnění tematických plánů výuky občanské nauky ke dni 21. listopadu 2001 a 23. ledna 2002
- Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2000/2001
- Záznamy z třídních schůzek za školní rok 2000/201 a 2001/2002
- Zápisy z jednání předmětové komise společensko vědních předmětů a přehled plnění učebních osnov za školní rok 2001/2002 v jednotlivých třídách
- Měsíční plány úkolů pro pedagogické pracovníky školy za školní rok 2001/2002
- Kompetence a návrh práce předmětových komisí, kompetence vedoucích učitelů
- Přehled dalšího vzdělávání pracovníků Středních škol za rok 2000
- Rozpis vyučovacích hodin na školní rok 2001/2002
- Seznam učitelů a vyučovacích předmětů všech středních škol na školní rok 2001/2002
- Záznamy z pedagogických rad a provozních porad
- Učební texty učitelů společensko vědních předmětů
- Podkladová inspekční dokumentace
- Hospitační záznamy ČŠI
- Dotazníky pro žáky školy zadané v době inspekce na škole
- Zřizovací listina ze dne 21. června. 2001, Dodatek č. 1 z 20. prosince 2001
- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních a školských zařízení č.j. 24 659-2001 – 21 ze 27. září 2001
- Výstupní protokol o zápisu vstupních údajů z výkazu Škol V 4-01 o speciálních škol ze dne 4. října 2000, třídní knihy
- Statistický výkaz P1-04 – sumář pracovníků a mzdových prostředků v regionálním školství za 1. čtvrtletí 2000 z 5. ledna 2001
- Účtový předpis a vnitroorganizační směrnice týkající se účetnictví pro rok 2000
- Vnitřní platový předpis pro rok 2000

- Osobní spisy zaměstnanců - osobní čísla 4 – 15, 17 – 20, 22 – 41, 45, 46, 49 – 51, 63 – 69
- Neinvestiční ukazatele roku 2000, Limit prostředků na platy ze dne 14. září 2000
- Oznámení o uvolnění rozpočtu investičních výdajů na rok 2000 z 30. listopadu 2000
- Smlouva o poskytnutí účelové dotace na rok 2000 ze dne 7. prosince 2000
- Rozvaha příspěvkových organizací k 31. prosinci 2000, Výkaz zisku a ztrát k 31. prosinci 2000, Rezortní výkaz nákladů a výnosů k 31. lednu 2000, hlavní účetní kniha k 31. prosinci 2000
- Zúčtování finančních vztahů příspěvkových organizací se státním rozpočtem za rok 2000
- Zásady a čerpání FKSP na rok 2000 z 22. květnu 2000
- Kriteria pro hodnocení pedagogických pracovníků z 1. ledna 2000
- Účetní doklady – namátkově faktury, pokladní doklady a cestovní příkazy týkající se čerpání příspěvku ze státního rozpočtu v roce 2000 a doklady týkající se zejména účelových prostředků a investic
- Smlouva o nájmu nebytových prostor ze dne 22. listopadu 1995 uzavřená z Ústavem sociální péče pro tělesně postiženou mládež, Brno – Královo pole, Kociánka 2/6, Dodatek ke smlouvě ze dne 31. března 1998, Dodatek ke smlouvě ze dne 28. ledna 1999
- Nájemní smlouva o nájmu nebytových prostor ze dne 15. listopadu 1996 uzavřená s Městem Brno – městská část Brno – Královo pole, Poděbradská 58, Brno 612 00

ZÁVĚR

Školy jsou sestaveny po odborné stránce tak, že žáci jsou přijímáni na konkrétní obory s tím, že je zodpovědně zohledněna možnost jejich dalšího uplatnění vzhledem ke svému postižení. Tento program je realizován v úzké spolupráci s Ústavem sociální péče pro tělesně postiženou mládež, který je umístěn v areálu bývalého barokního zámku. Plocha užívaná středními školami je nedostačující. Ve škole pracuje kolektiv obětavých pedagogických i provozních zaměstnanců, který byl současným vedením stabilizován. Mnozí z nich absolvovali speciální studium pedagogiky. Za nedostatek považujeme, že někteří pedagogové vyšší věkové kategorie nemají vystudovanou výše uvedenou specializaci. Široká nabídka učebních oborů, mnohdy spojených, způsobuje obtíže při zajištění odbornosti výuky. Pozitivem jsou dvě učebny výpočetní techniky a připojení na internet. Mnoho práce se také vykonalo při úpravách prostor, ve kterých sídlí jednotlivé školy. Zajištění výuky po stránce moderní didaktické techniky a nasazení elektronických přístrojů umožňujících zkvalitnění výuky tělesně postižené mládeže je prozatím jen na ještě vyhovující úrovni (chybí laserová ukazovátka, kvalitní projekční technika apod.).

Z výše uvedených skutečností plyne, že celková kvalita výuky je zatím na průměrné úrovni.

Komplex škol je složitým zařízením, s malopočetnými třídami, s různě handicapovanými žáky. Proto zajištění výuky vzhledem ke všem dříve uvedeným skutečnostem z hlediska plánování, organizování, motivování a hodnocení pracovníků, kontrolní činnosti vedení školy hodnotíme jako velmi dobré.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	RNDr. Vladislav Milink	Vladislav Milink v. r.
Členové týmu	Ing. Lubomír Hložek	Lubomír Hložek v. r.
	Mgr. Pavel Klár	Pavel Klár v. r.
	PhDr. Renáta Ševčíková	Renáta Ševčíková v. r.
	Mgr. Eliška Těšinská	Eliška Těšinská v. r.
	Mgr. Věra Vojtová	Věra Vojtová v. r.

Další zaměstnanci ČŠI Eva Hrnčířová, Zdeňka Kociánová

V Hodoníně dne 28. ledna 2002

Přílohy nejsou

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 18. 3. 2002 ...

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

RNDr. Jaromír Čech

Jaromír Čech v. r.
podpis

Předmětem inspekce bylo zhodnocení komplexní činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, Hodonín, Dobrovolského 4 do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad Jihomoravského kraje	3. dubna 2002	89/2002
Zřizovatel	dtto	dtto
Rada školy	-----	-----

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-----	-----	Připomínky nebyly podány